

เตือนภัย ศัตรูพืช เตือนภัย ศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร กลุ่มอารักขาพืช โทร ๐-๕๖๖๑-๓๔๒๓ ต่อ ๑๐๖

เตือนภัยศัตรูพืช ประจำวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร โดยกลุ่มอารักขาพืช เตือนภัยการระบาดของศัตรูพืชในระยะนี้ พบว่าสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และมีฝนตกในบางพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อีกทั้งในพื้นที่จังหวัดพิจิตรมีการเพาะปลูกข้าวนาปรังอย่างต่อเนื่อง จึงขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังและหมั่นสำรวจแปลงในแปลงนาของตนเอง หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้ดำเนินการตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

แนวทางการจัดการเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

การป้องกัน

๑. ใช้พันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น พิชณุโลก ๒ กข.๔๑ กข.๔๗
๒. ควรใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม ประมาณ ๑๕ - ๒๐ กก.ต่อไร่สำหรับนาหว่าน ๕ - ๗ กก.ต่อไร่สำหรับปักดำด้วยมือ ๕ - ๘ กก.ต่อไร่สำหรับโยนกล้า ๘ - ๑๐ กก.ต่อไร่สำหรับรถปักดำ
๓. ใ้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดินและใช้ในอัตราที่เหมาะสม
๔. ไม่ควรขังน้ำไว้ตลอดเวลา ควรมีการระบายน้ำออกจากแปลงนาพอให้ดินเปียก

การกำจัด

๑. เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะต่าง ๆ ดังนี้
  - **ระยะตัวเต็มวัย** เพื่อตัดวงจรชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลควรใช้วิธีการต่างๆ เช่น
    - รณรงค์ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย
    - ใช้กับดักกาวเหนียวทากระดาดหรือใบตองนำไปแขวนบริเวณใกล้ๆ หลอดไฟ
    - โฉบด้วยสวิง
    - พันด้วยสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราบิวเวอร์เรีย
  - **ระยะตัวอ่อน** มีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้
    - ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียพ่นในช่วงเย็นให้สัมผัสตัวเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
    - จุดที่ควบคุมระดับน้ำได้ให้ระบายน้ำออก - เข้า เพื่อปรับสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเพิ่มประชากร
    - ใช้สารสะเดาพ่น
    - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวงดิน ตัวงักกระดก แมงมุม
    - พันด้วยสารป้องกันและกำจัดแมลง บูโพรเพซิน (แอปพลอด ๑๐% ดับบลิวพี) ในข้าวอายุ ๑ - ๒ เดือน อัตรา ๒๕ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อยับยั้งการลอกคราบ

๒. ใช้สารเคมี เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (มากกว่า ๑ ตัว ต่อ ข้าว ๑ ต้น) ควบคุมด้วยสารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งตามอายุข้าว ดังนี้

- **ข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ (อายุ ๓๐-๔๕ วัน)**
  ๑. บูโพรเฟซิน ๒๕% ดับบลิฟพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๒. บูโพรเฟซิน ๑๐% ดับบลิฟพี อัตรา ๒๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๓. บูโพรเฟซิน ๕% ดับบลิฟพี + ไอโซโปรคาร์บ ๒๐% ดับบลิฟพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- **ข้าวระยะแตกกอเต็มที่**
  ๑. อีโทเฟนพรีอกซ์ ๑๐% อีซี ๒๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๒. อีโทเฟนพรีอกซ์ ๕% อีซี ๔๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๓. ไอโซโปรคาร์บ ๕๐% ดับบลิฟพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- **ข้าวระยะตั้งท้องถึงออกรวง**
  ๑. ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับบลิฟพี อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๒. ไทอะมิโทแซม ๒๕% ดับบลิฟพี อัตรา ๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  ๓. คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี ๑๑๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ทั้งนี้ในการตัดสินใจใช้สารเคมีควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ควรสำรวจในแปลงว่าพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในวัยใด หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในวัยที่ ๑ - ๒ ควรใช้สารเคมีที่มีฤทธิ์ยับยั้งการลอกคราบของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น บูโพรเฟซิน หรือสารสะเดา หากพบตัวเต็มวัยควรเป็นสารเคมีชนิดมีผลต่อระบบประสาท เช่น บูโพรเฟซิน+อีโทเฟนพรีอกซ์ , ไดโนทีฟูแรน ถ้าหากเคยใช้สารเคมีดังกล่าวข้างต้นแล้วไม่ได้ผลหรือเคยมีการใช้อย่างต่อเนื่อง ให้เปลี่ยนมาใช้สารเคมีในกลุ่มPHENYLPYRAZOLES (FIPROLES) เช่น อีทีโพรล หรือ ไพมีโทรซีน PYMETROZINE

ข้อมูลอ้างอิง : กรมการข้าว
จัดทำโดย กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร